

»HERREN er i sin helligdom. Stille for Ham al jorden« (Habak. 2,20)

Lys og mørke

»Frygt ikke; thi se, jeg forkynder eder en stor glæde,« sagde Herrens engel til hyrderne på Betlehems marker, der var blevet grebet af stor frygt, da Herrens herlighed strålede om dem.

Denne glæde samler vi os om hver jul, for at den kan blive *forny*et. Det er jo ikke en glæde som de glæder, verdens børn søger, men glæden over, at »eder er i dag en Frelser født i Davids by; Han er Kristus, Herren!«

Det var en mørk verden, vor Frelser kom til, thi hele verden var og er i Den ondes vold (1. Johs. 5,19).

Lad os derfor først betragte

Mørket

Det er ikke blot uvidenhed, men også ondskab. Det er ikke uskyld, men skyld, ejheller længsel efter Gud, men fjendskab imod Ham.

Det *politiske* mørke var og er forfærdeligt. I Rom sad den ene grusomme verdenshersker efter den anden, og i Jerusalem lod kong Herodes alle drengbørn på to år og derunder myrde i Betlehem og dets omegn. Havde nogle af hyrderne sådanne børn?

Det var til Betlehem, Frelseren kom. Det var i Betlehem, mørket rasede i al sin grusomhed imod Hans komme.

Det politiske mørke er verdensomspændende og har altid været det. Snart vil en endnu værre end Nero i Rom og Herodes i Jerusalem træde frem og herske over hele jorden med al mørkets ondskab, »visdom«, undere og tegn. Hans navn er *Anti-Krist* – alle verdenshistoriens »store« har været forløbere og forberedere for ham.

Vor tid har fostret mange af den type: *Stalin, Hitler, Pol Pot*, o.s.v. og bemærk: de blev hyldet af utallige (også i vort land), thi hele verden ligger i Den onde.

Råder mørket også i vort politiske liv her i landet?

Jeg har fulgt den politiske udvikling fra min tidlige ungdom, i en periode på ganske nært hold. Og jeg har med bedrøvelse, ja sorg set, at udviklingen er gået til stadig øget mørke.

Lad mig i parentes bemærke, at jeg i disse dage har læst *Molotovs* erindringer (engelsk titel: *Molotov remembers* – inside Kremlin politics). V. M. Molotov var Stalins nærmeste medarbejder, kendt især som Sovjets udenrigsminister fra 1939 til 49 og fra 1953 til 56. Han blev født i 1890 og døde, 96 år gammel, i 1986. De grusomheder, som han var med til, overgår al beskrivelse. Alle Stalins udrensninger af

modstandere og såkaldte folkefjender støttede han af hele sit hjerte og gyste ikke ved tanken på, at millioner af mennesker blev henrettet, ofte efter tortur, og andre millioner blev sendt til slavearbejde i den sibiriske ødemark. Et eksempel: den 20. august 1938 sendte det hemmelige politiske chef, *Jezjof*, et telegram til kammerat Stalin, hvori der stod: »Sender hermed 4 lister over personer, der er hjemfaldne til straf – henholdsvis 313 personer – 208 – 15 hustruer til folkefjender – 200 militærpersoner. Beder om tilladelse til at dømme alle til henrettelse ved skydning.« Nedenunder på dette telegram satte Stalin og Molotov deres navn til godkendelse. Den 12. december samme år godkendte de henrettelsen af 3167 mennesker. I intet tilfælde står der noget som helst om de anklagedes forsyndelser eller resultatet af retsundersøgelsen. Og tilfælde af samme art er der tusindvis af.

Nu bliver Molotov som gammel mand spurgt, om han ikke fortrød eller angrede, hvad han havde været med til. Men nej, han har intet at angre eller fortryde. Det var altsammen en *politisk nødvendighed*. Der skete nok nogle fejltagelser, sagde han, men det kan ikke undgås. Molotov var total amoralsk og kynisk. Lad os anvende et bibelsk begreb: *dæmonisk*.

Det vidste jeg og mange andre allerede i 1938, da de politiske udrensningsprocesser foregik i Moskva – men de blev forsvaret af mænd som professor *Mogens Fog* og andre fremtrædende intellektuelle, som fortsatte med at forsvare dem, da Stalin og Molotov og Kruschef udvidede deres magt til Øst-Europa, invaderede Ungarn i 1956, o.s.v.

Det dæmoniske var altså ikke uacceptabelt i politiske kredse i vort land. Professor Mogens Fog forsvarede det med »den historiske nødvendighed«.

Det er det dæmoniske. Det forsvarede ondskaben og dens grusomheder som nødvendige for at opnå det fuldkomne samfund. Det vil Anti-Krist også gøre.

Nu er det ulykkeligvis trængt igennem på en mindre åbenbar måde, nemlig som en humanisme, der lidt efter lidt fjerner det moralske og åndelige grundlag for vort folk og bereder dets opløsning. Det skete i 1968.

1968 blevet skelsættende år i vort politiske liv, thi da gav regeringen (den borgerlige regering under *Baunsgaard*) de dæmoniske kræfter frit løb. Regeringen vidste næppe selv, hvad den gjorde, og hvor katastrofale følger det ville få for

vort folk, dets omdømme og dets selvrespekt. Den lod studenteroprøret få mere magt end i noget andet land, og den gav pornografien frit løb i frihedens navn!

Sluserne blev åbnet for det »frie« menneskes »frie« udfoldelse i et utætmet sexliv fra ungdommen af – en ringeagt for ægteskabets hellighed – en ligegyldighed for ærbarhed, blufærdighed og god opførsel – en tarveliggørelse ikke mindst af kvinden, men også af sproget og omgangstonen – en nedværdigelse af mennesket selv.

Alt dette er kort sagt det dæmoniske, latterliggørelsen af Gud og hans bud – det antikristelige.

Søren Kierkegaard sagde for 150 år siden, at politik intet har med Sandheden at gøre – og det har vist sig at være uhyggeligt sandt! Usandheder præger det politiske liv – og løgnen er det dæmoniske, thi Djævelen har været en løgner fra begyndelsen.

Hele verden ligger i Den onde!

Men hvad med det *åndelige liv*? Eet er jo det politiske, der begynder ved jorden og aldrig når op over jorden, snarere ned under den – noget andet er det åndelige liv – begynder det ikke i det himmelske og løfter det jordiske op dertil?

På Jesu tid var det liv, der skulle være åndeligt, dæmoniseret. Tænk blot på *yppe*sterepræsterne og rådet, der dømte Ham til døden!

Det har stort set altid været sådan. De direkte *hedenske* religioner er et grusomt mørke. Men de tre monoteistiske religioner, *jødedommen*, *muhamedanismen* og *kristendommen*, hvordan med dem? Ak, det er stort set det samme. De mest lovtro jøder hader fortsat Kristus ganske som yppersterepræsterne, og muhamedanerne er parate til hellig krig, og det har den katolske kirke jo gennemført adskillige gange (korstogene), ligesom den har sendt utallige af Herrens børn på bålet som kættere – og aldrig er jomfru *Maria* blevet dyrket mere intenst end under den nuværende pave.

Men så er der vel den *lutherske* kirke tilbage. Den er da ikke dæmoniseret. Det er sandt, at der findes en liden flok lutherske kristne, der holder fast ved den gode bekendelse – men som kirke har den underlagt sig tidens ånd og åbent sagt Nej til Guds bud – og det er det *antikristelige*, *det dæmoniske*.

Så mørk var den verden, vor Frelser kom til, og så mørk er den. Mørket er endnu forfærdeligere i dag, fordi den kristne

verden har åbnet dørene for det på vidt gab.

I dette mørke skinnede og skinner.

Lyset

Jesus sagde: »Jeg er verdens lys« (Johs. 8,12). Han er solopgangen fra det høje, der skinner for dem, der sidder i mørke og dødens skygge; Han vil lede vore fødder ind på fredens vej (Luk. 1,78-79). Den, som følger Ham, skal aldrig vandre i mørket, men have Livets lys.

At læse evangelierne i stilhed er at skue ind i et forunderligt lys. Det er mere end kundskabs lys – det er Livets lys, thi Jesus ikke blot lærer os om Lyset – Han er det selv og vandrer kun i Lyset – der findes intet mørke i ham – ikke så meget som en mørk plet.

Han drog mange til sig og vil drage alle til sig, d.v.s. drage dem ud af Mørkets magt og gøre dem til Lysets børn, der vandrer i Lyset, ligesom Han er i Lyset.

Det fandt og det finder Mørket sig ikke godvilligt eller frivilligt i. Satan anvendte alle sine dæmoniske midler i form af fristelser og alle sine dæmoniske våben i form af tortur og korsfæstelse for at bringe Ham, der er Lyset, til fald – men forgæves. Mørket fik ikke bugt med Ham, end ikke i det sidste døgn, da Han led mere, end noget menneske fatter, og forblev lydig imod Faderen minut efter minut.

Søndag morgen, den første dag i ugen, oprejste Faderen hans døde legeme fra

graven, hvormed det er bevist med væld, at Jesus er Kristus, Guds søn, mørkets, djævelens, dæmonernes, syndens og dødens besejrer. Der er sandelig et glædeligt budskab, der bringer os en *stor glæde*!

Frelsen og frelsesglæden involverer os i Lysets kamp imod Mørket, den kamp der kulminerer med Anti-Krist – altså den kamp, der med hastige skridt nærmer sig sin kulmination.

Skal vi tænke på sådan noget midt i juleglæden med juletræer, julepynt og julegaver?

Jeg siger ikke, at vi ikke skal fejre jul på barnevis og lade glæden udfolde sig, men jeg mener, at vi skal fejre den sådan, at den ikke svækker os i åndelig henseende, men styrker os i at se frem til, at vor Frelser og Herre snart kommer igen og da ikke i ringhed, men i *megen kraft og herlighed*.

Se på den *politiske* udvikling! Alt samler sig mere og mere om *Israel* og om et *babylonisk E.U.*, der vil udvikle sig til en platform for den falske fredsfyrste, Anti-Krist.

Se på den *åndelige* udvikling! Frafaldet bliver større og større, kirkerne demoniseres mere og mere og drager ved hjælp af falsk forkyndelse, saltløse møder, rock-musik, drama, lyseffekter, m.v. unge bort fra Kristus hen til *en anden Kristus*.

Ser du ikke, hvor *hadet* tager til både i den politiske og i den åndelige verden.

Dette had mærker vi gang på gang. En dag slår det ud i åbenlys udstødelse af det

»pæne« selskab og derefter forfølgelse, endende med martyriet for den lille flok, der skal arve Riget.

Juleglæden er en *stor glæde*, så stor, at den er større end selve martyriet. Det er den evige glæde over så *stor* en Frelser og så *stor* en frelse. Det er glæden med Guds velsignelse og Guds kraft.

Den glæde er ikke afhængig af omstændighederne, men herre over dem.

Hebræerne ejede den en tid. Da fandt de sig med glæde i, at man berøvede dem, hvad de ejede. Men så »slappede de åndeligt af«, og så blev de lunkne og kødelige

(Hebr. 10,32-34). Lykkeligvis slap Gud ikke dem, men hjalp dem til at opflamme hverandre til kærlighed og gode gerninger, samtidig med at han advarede dem på det alvorligste imod frafaldet.

De havde og vi har kamp, ikke imod kød og blod, men imod magterne og myndighederne, mod verdensherskerne i dette mørke, mod ondskabens åndemagter i himmelrummet (Efes. 6,12). Denne kamp er hård, men berøver os aldrig den store glæde, thi ifører vi os Guds fulde rustning, da står vi imod på den onde dag og holder stand efter at have besejret alt.

Da er glæden ubeskrivelig. Sådan siger vi »glædelig jul og glædeligt nytår« til hinanden. (Lad os »mødes«, hvor vi er, juleaften kl. 21 og nytårsaften ligeledes kl. 21 i inderlig bøn, forbøn og taksigelse i overensstemmelse med 1. Tim. 2,1-6).

Byrdefuldt eller let?

Vor Herre Jesus siger så vidunderligt, at man aldrig bliver færdig med at lytte der til: »Kom hid til mig, alle I, som er tyngede og trætte af byrder, og Jeg vil give jer hvile. Tag mit åg på jer og lær af mig, thi Jeg er sagtnodig og ydmyg af hjertet; så skal I finde hvile for jeres sjæle. Thi mit åg er gavnligt, og min byrde er let« (Matt. 11,28-30).

Det er ikke et ord til dem, der ikke er trætte og tyngede af byrder (trængsler, bekymringer, sjælesorg, samvittighedsplage), men en indbydelse til alle sådanne, hvem de end er.

Det er et ord fra Herren. Vi oplever det måske som et lysere og mere evangelisk ord end hans ord i Bjergprædikenen, men er det ret? Er der nogle af Herrens ord, der er byrdefulde, og andre, der ikke er det?

Herrens ord

Den gamle pagt forekommer meget byrdefuld for de fleste. De omstændelige ord

om ofrene, om rene og urene dyr, om spedalskhed og renselse derfra, om kvinders månedlige urenhed, om barselskvinders urenhed, alt dette og meget mere: er det ikke *byrdefuldt*?

Når profeterne trådte frem med deres domsord over Guds folk, var det så ikke en ekstra byrde? Tænk på profeten *Jeremias*, der ene mand forkyndte kong *Zedekias*, at han skulle overgive sig til kong *Nebukadnezar*, der med sin overmægtige hær omringede *Jerusalem* – var dette ord ikke en ulidelig *byrde*? Skal en profet ikke forkynde »glædesbud«?

Det gjorde i hvert fald flertallet af profeterne. De lovede kongen og folket, at Gud skulle gribe ind og frelse dem fra *babylonerne*. Deres ord var »glædesbud«, alt andet end byrdefulde!

Men de viste sig at være falske. Deres ord var altså de virkelig byrdefulde! Havde folket adlydt *Jeremias*' »byrdefulde« ord, d.v.s. *Guds ord*, da havde det vist sig, at de var lette!

Ret forstået, er Herrens ord *aldrig en byrde*. Hvad *lovens* mange bud angår, da gælder det om at lytte til dem, som kong *David* og andre med ham gjorde. De lyttede i den stilhed foran Gud, hvor lovens ord åbner sig *som Ånd og som Liv*; da bliver Guds lov »min lyst – min glæde«, som David sagde, altså alt andet end en byrde.

Og hvad angår *profeternes domsord*, sagde *Jeremias*: »Om Herrens byrde må ingen tale, thi byrden for enhver skal være hans eget ord (altså hans egne tanker, der kommer til udtryk i hans ord)« (Jerem. 23,36). Vore egne ord er hverken Ånd eller Liv og kan ikke hjælpe, hvor fornuftige og »frelsende« de end forekommer os. Det erfarede Israel gang på gang. Deres egne ord er årsagen til al deres ulykke.

Herrens ord er aldrig en byrde; derfor gælder det om ikke at lave om på det. Det gælder om at sige mand til mand: »Hvad svarede HERREN?« og: »Hvad taledede HERREN?«

Kapitel 23 hos *Jeremias*, hvor disse

ord findes, er såre vigtigt. Hvor er det dog farligt at træde frem som forkynner og tale sit eget hjertes syn. Hvor er det dog afgørende, at man står i Herrens fortrolige råd, thi kun da forkynner man, hvad Herren vil have sagt. Hvor er det dødsensfarligt at tale *af sig selv*.

Jerem. 23 leder direkte til apostelens ord: »Ud af et rent sind, ja *ud af Gud taler vi i Kristus for Guds åsyn*« (2. Kor. 2,17).

Enhver, som har øren at høre med, for nemmer da, at Guds ord altid er *Ånd og er Liv* og derfor ikke byrdefuldt, men forløsende.

Bjergprædiken

Den begynder med disse ord: »*Salige er de fattige i ånden, thi Himmeriget er deres*« (Matt. 5,3). Lyder det byrdefuldt? Er det ikke lige så lifligt som de vidunderlige ord: »Kom hid til mig, alle I, som er tyngede og trætte af byrder, og Jeg vil give jer hvile!«

Er det ikke snarere sådan, at disse to ord er talt til de samme mennesker, nemlig *de fattige i ånden*, som er *de, der er tyngede og trætte af byrder*.

De får lov til at komme hid til Ham, der taler så livsaligt, og som indbyder dem til at komme til Ham og få del i al denne salighed, som består i *hvile* (fra alle egne gerninger, alle bekymringer og spekulationer), og denne hvile er selve *Himmeriget* – allerede her og nu!

Det er sandt, at Jesus skærper lovens krav i bjergprædikenen, og det kan umiddelbart føles som en uoverkommelig byrde. Men husk nu: »Om Herrens byrde må du ikke mere tale« (Jerem. 23,36).

Du må derimod gøre, som Jesus videre sagde: »Tag mit åg på jer og lær af mig, thi jeg er sagtmodig og ydmyg af hjertet; så skal I finde hvile for jeres sjæle!«

Gør det, medens du er stille for Jesu

uoverkommelige bud i bjergprædikenen. Han giver dig lov til at tage hans åg på dig, altså at være eet med Ham, der er ydmyg og sagtmodig af hjertet, og tage ved lære af Ham. Man kan ikke lære ydmyghed og sagtmodighed af sig selv, men man kan lære det af Ham. Man får lov til at aflægge sit eget sindelag og iføre sig Hans. For de flestes vedkommende læres det ikke på een gang, men efterhånden – ofte skridt for skridt. Så finder man hvile for sin sjæl, og denne hvile er sjælens styrke.

Da er bjergprædikenens »byrdefulde« ord *Ånd og Liv* og dermed en lyst og glæde. Tænk, at få lov til at gengælde ondt med godt! Tænk, at få lov til at søge Guds rige og Hans retfærdighed først og få alt det andet i tilgift! Det er ikke byrdefuldt, men saligt!

Glædesbudskabet

Herrens ord er i dybeste forstand altid et glædesbudskab, men det opleves ikke altid sådant.

Når det opleves som en byrde, et dømmens ord eller et uoverkommeligt krav, da får vi lov til at sætte os ved Jesu fødder og lytte, som *Maria* gjorde.

Dømmer Herren os, da bør vi ydmyge os under sandheden om os. Herten tugter os, fordi han som en Fader tager sig af os og vil vort sande vel.

Når vi gør det, oplever vi, at Han elsker os usigeligt. Han læger det sår, hans dom forårsagede i vort hjerte, og han udgyder sin Ånd i og over os, så vi atter er salige og frie.

Kommer der trængsel i vort liv, da skal vi ikke knurre, men forblive i Herrens nærhed. Da kan det være, at vi får lov til at sige med apostelen, at vor trængsel er let (2. Kor. 4,17), altså ikke byrdefuld. Det kan formentlig kun siges sandt og overbevisende gennem tårer, thi det skal

ikke lyde som et postulat fra en kødeligt stærk kristen, men som Ånd og Liv – og det findes kun i dem med sønderbrudte hjerter.

I det hele taget er evangeliet ikke et selvfølgeligt glædesbudskab på linie med andre glædelige meddelelser. Det bringer en glæde, som verden ikke kender og heller ikke ønsker.

Det er ikke et fornøjeligt eller morsomt budskab, men helligt.

Det gør os ikke store, men små.

Det skænker os den glæde, Gud kendes ved. Den er evig.

Den glæde er syndernes forladelse for Kristi skyld og Guds Ånd i vore hjerter; dertil en livslang opdragelse i Guds skole med henblik på, at Kristus vinder skikkelse i os.

Endvidere den ære at blive vraget af verden og lide for Jesu skyld!

Endelig at være rede, når Han kommer til syne i kraft og megen herlighed, og arve det rige, der har været os beredt, fra verdens grundvold blev lagt.

I, som tunge stier træde,
stands og hør:

Her er dør
til den sande glæde;
og i huset inden døre
trøstes ved
slig en fred,
ingen sorg tør røre!

Er I fattige og arme,
ind kun stig,
Han er rig
og har hjertevarme!
Fyldt af forråd er Hans lade,
og Han huld
skifter guld,
som gør hjerter glade!

Frimodighed

Tomas Aquino døde den 7. marts 1274, ca. 49 år gammel. Han efterlod sig en overvældende stor åndelig arv, først og fremmest den katolske kirkes lærefundament »*Summa Theologiæ*«. Han var et filosofisk og teologisk geni og dertil samvittighedsfuld og pligtro til det yderste.

Så meget mere stof til eftertanke giver det, at han tre måneder inden sin død sagde: »*Alt, hvad jeg har skrevet, er hø og strå!*« Og det fastholdt han.

Hø og strå

Paulus siger, at det en dag skal vise sig, hvorledes enhver kristens arbejde var.

Den sandhed indskærper os, at det vig-

tigste for os ikke er, hvad andre mennesker mener om vort arbejde, men hvad Gud udtaler om det på sin dag.

Dagen skal gøre det klart, siger apostelen videre, for den bryder frem med ild, og ilden skal prøve, hvordan hver enkelts arbejde er. Hvis det, han har bygget, bliver stående, skal han få løn; men hvis hans arbejde går op i luer, skal han gå glip af lønnen, men selv skal han blive frelst (1. Kor. 3,11-15).

Grundvolden, hvorpå enhver bygger, er lagt. Den er Jesus Kristus. Det gælder om at bygge med guld, sølv og ædle stene – ikke med træ, hø og halm, thi det bliver brændt op den dag, der bryder frem med

ild.

Vor Herre Jesus sagde: »Skilt fra mig kan I slet intet gøre« (Johs. 15,5). Heraf kan vi formentlig slutte, at alt det arbejde, vi gør, skilt fra ham, er træ, hø og strå, der vil blive brændt op på hin dag.

Dette synes Bibelen på mange måder at indskærpe både i Det gamle og i Det nye Testamente. Nogle eksempler:

Lot – han var en retfærdig mand (2. Peter 2,7), men havde en svaghed, som han aldrig kom fri af: han lod sig ikke lede af Gud, men af sin egen opfattelse af, hvad der var bedst – derfor flyttede han til sidst ind i *Sodoma* – og da dagen brød frem med ild, blev han med nød og næppe

frelst, men alt hans værk gik til grunde i ilden – intet blev stående.

Er vi for hastige til at træffe beslutninger, kommer vi til at handle, skilt fra Kristus. Det vidner *David*s liv om. Da han ville føre Guds ark op til Jerusalem, gav han sig ikke tid til at spørge Herren, hvordan det skulle ske. Han satte den derfor på en vogn – og det førte til det forfærdelige, at da vognen begyndte at vakle, greb *Uzza* fast i Herrens ark – og Gud slog ham med døden (2. Sam. 6).

Hertil vil vi måske sige: David ville jo det bedste – kan det være så forkert, at Gud straffer så hårdt?

Det bedste af vort – ja, jeg kan ikke foragte det – men her viser det sig, hvor alvorlig en fejltagelse det kan være.

Det bedste, vi kan udtænke og iværksætte for Gud – mon det er guld, sølv og ædle stene – eller er det træ, hø og strå?

David lærte aldrig til fulde i eet og alt at være stille hos Gud og bide på Ham. Han iværksatte en folketælling, der også nedkaldte Guds alvorlige misbilligelse. Davids tanke var at få tal på det mandsskab, han kunne væbne til landets forsvar – en ganske fornuftig tanke – men så langt borte fra Gud, at Guds dom ramte ham (2. Sam. 24).

Profeten *Jeremias* siger, at kun den, der står i Herrens fortrolige råd og lytter til Hans ord, kan undgå at tale sit eget hjertes tanker, drømme og ord, og i stedet for tale ord, der ikke som træ, hø og halm vil blive brændt op. Han går så vidt, at han siger, at *et menneskes egne ord er hans byrde* (23,36), altså ord, som han en dag vil segne under og dybt fortryde, svarende til, hvad Jesus sagde: Vi skal gøre regnskab for hvert unyttigt ord.

Vi kan ikke stikke hovedet i busken og sige: Det går nok alligevel.

Vi skal derimod omvende os og lære at bygge med

guld, sølv og ædle stene

Herom er to væsentlige ting at sige:

Først: De »materialer«, vi bygger med, må svare til grundvolden, vi bygger på, Jesus Kristus, thi hos ham er alt guld, sølv og ædle stene – intet er træ, hø og strå.

Sagt med andre ord: Vi må arbejde på

samme måde som Herren og hans apostle. Det kan vi kun, når vi bliver i Ham. Lader vi tidsånden lede os, kommer vi til at bygge med træ, hø og halm.

Sagt på en anden måde: Vi må lade den visdom, der i verdens øjne er dårskab, styre vort arbejde, og vi må udføre det i den kraft, som er svaghed efter verdens målestok.

Det kan vi kun, når vort gamle menneske forbliver korsfæstet med Herren, thi lever vort gamle menneske, da går det aldrig med til korsets dårskab og svaghed!

For det andet: at arbejde, vandre, bygge, tjene på samme måde som Herren formår kun den, der tror, at Jesus mener, hvad Han siger, og derfor intet andet svarer end JA, JA hertil, og intet andet har at sige til menneskers og tidsåndens anbefalinger, forslag og nye ideer end NEJ, NEJ.

Det har altid været og er i dag en kamp – troens gode strid.

To slags frimodighed

Den, der bygger med træ, hø og strå, er som regel meget frimodig, thi den kødelige kristne ængstes ikke for sine egne meninger og tidsåndens nye ideer. Han vælger den vej, der fører til synlige resultater og til anerkendelse.

Den, der bygger med guld, sølv og ædle stene, er også frimodig, men på en ganske anden måde.

Der er to slags frimodighed, den kødelige og den åndelige. Ukyndige kan ikke se nogen forskel imellem dem.

Den frimodighed, der består for Herren, er troens frimodighed, der går hånd i hånd med megen frygt og bæven. Det er en frimodighed, der ikke fjerner den frimodige fra hans Frelser og Herre, men knytter ham inderligt til Ham, så han ikke handler på egen hånd, følgende tidsånden og flertallet.

Der er en frimodighed, der får ham til at vælge den visdom, der i fornuftige menneskers bedømmelse ikke fører til stort andet end tab, og den kraft, der er den selvfornægtende kærligheds kraft – og hvad udretter den? Det er frimodigheden i Herren (Efes. 3,12), den eneste frimodighed, der består på dommens dag, thi den frimodighed får ingen til at bygge med træ, hø og halm, men med guld, sølv og

ædle stene – hans arbejde brændes ikke op (1. Johs. 4,17). Hans frimodighed består!

Der er en dyrt købt frimodighed. Jesus har købt den til os med sit blod. Det er ikke en frimodighed, der er os medfødt. Det er altså alt andet end en selvfølgelig frimodighed. Det er den frimodighed, der er opadrettet imod Guds majestæt, den forfærdelige og frygtindgydende – den majestæt, der ramte *Uzza* og David – den majestætiske hellighed. Vi slår vore øjne ned – og har dog ved *Jesu blod* frimodighed til at gå ind i helligheden og sige: »Abba, Fader!« I denne blodkøbte frimodighed kan vi *forblive i Gud* og *indtil det sidste trofast gøre Hans gerninger* (Åbenb. 2,26) og således undgå at bygge med træ, hø og strå.

Denne frimodighed har ved sin ene hånd *Gudsfrykten*, ved sin anden hånd *glæden i Gud*, den evige, uovervindelige, af ydre omstændigheder uafhængige glæde.

Det er med andre ord en »fremmed« frimodighed, en frimodighed uden for menneskets egen rækkevidde. Det fremgår af de tilfælde, hvor Jesus tilsagde et menneske frimodigheden:

Til *den lamme mand*, der blev bragt hen til ham på en bære, sagde Han: »Vær frimodig, søn, dine synder forlades dig« (Matt. 9,2).

Til *den syge kvinde med blødningerne* sagde Han: »Vær frimodig, datter, din tro har frelst dig« (Matt. 9,22).

Til *de rædselsslagne disciple* ude på søen sagde Han: »Vær frimodige; JEG ER, frygt ikke« (Matt. 14,27).

Og til *sine elleve disciple* sagde Han skærtorsdag nat: »I verden har I trængsel, men vær frimodige; jeg har overvundet verden« (Johs. 16:33).

Den frimodighed har vi kun i kraft af Jesu frelseromsorg for os, med andre ord af *hans barmhjertighed*. Den er ufortjent, ikke en frugt af vor egen karakterstyrke.

Derfor gør den os *barmhjertige*, ikke fremfusende, ikke åndsoverlegne, ikke dømmende.

Og *barmhjertigheden ser frimodigt dommen i møde* (Jakob 2,13). Den frygter end ikke, at dens gerninger som træ, hø og strå skal opbrændes af ilden!

Hvilken nåde!

Vort arbejde

De fleste af Guds børn har det samme arbejde som det, de havde, før de omvendte sig. Sådan er det, og sådan skal det være (1. Kor. 7,20).

Bliver deres daglige arbejde så af mindre betydning, når de har omvendt sig, og

bliver møder i forsamlingen af større betydning end deres arbejde?

Det påstår man i dag, men det er en påstand, der – hvis man følger den – svækker vidnesbyrdet om Herren.

En afgørende sandhed

I den katolske kirke anser man præster, munke og nonner for mere åndelige end andre og deres arbejde for mere betydningsfuldt end andres.

Denne misforståelse gjorde *Martin*

Luther op med på sin egen mandige, kar-ske og forfriskende måde, idet han for-kyndte, at en håndværker, der gør sit ar-bejde som for Herren, er Herrens tjener i lige så høj grad som en Ordets forkyn-der.

Det er sandt, men det synes svært at fastholde i dag.

Paulus siger, at vi skal bringe vore le-gemer som et levende, helligt og Gud vel-behageligt offer – det er vor *åndelige* Gudsdyrkelse (Rom. 12,1). Hvor godt, at det er sådan! Hvad skulle håndværkeren, husmoderen, sygeplejersken og mang-foldige andre ellers gøre for at få en ånde-lig Gudsdyrkelse?

Det vil atter sige, at hverdagens ar-bejde for de allerfleste er deres *tjeneste for Gud*. Der skal de gøre fyldest. Der skal de vise, at de elsker Herren af hele deres hjerte og tjener ham af hele deres sjæl og med al deres forstand.

Nogle eksempler: Hvad skal en *læge* svare, hvis man fra forsamlingen eller fra en udenlandsk kristelig organisation siger til ham: »Dit arbejde er ikke så vigtigt som møderne og foranstaltningerne i for-samlingen.«

Hvad skulle en *bonde* svare, der kom under et tilsvarende pres?

Og hvad skulle en *husmoder* svare?

De færreste har i dag Martin Luthers kar-skhed. Han ville svare: »Bliv mig fra livet med den katolske snak!«

Skal lægens patienter vente, fordi han betragter dem som mindre betydningsful-de end møder, kampagner, fremstød og alt det, man stabler på benene i vore dage?

Skal bonden forsømme marker og hus-dyr for møder, og hustruen forsømme hjem og børn?

Ville det være et godt vidnesbyrd – ville det fremme evangelisationen – ville det styrke troen – ville det ære Herren – ville det skabe respekt om navnet Jesus?

Vort ansvar

Apostelen *Peter* pålægger tjenestefolk at underordne sig under deres foresatte med al ærefrygt og endog finde sig i at blive mishandlet, thi de repræsenterer Kristus på deres arbejdsplads og aflægger deres vidnesbyrd om Ham ved at gøre fyldest i deres arbejde, hvad enten de får ros derfor eller det modsatte.

Dette er i apostelens bedømmelse deres *tjeneste for Gud* og deres *åndelige* Gudsdyrkelse. Det er ikke svært at forstå, thi der skal overordentlig megen Ånd til denne slags tjeneste – langt mere end til at gå til møder.

Et sådant vidnesbyrd er uforglemme-ligt for dem, der ser og hører det. Det kan blive dem til frelsende hjælp på deres be-søgelsesdag, da alt det, de hidtil har støttet sig til, brister.

Vort ansvar som Guds børn er at *gøre*

fyldest der, hvor vi er sat, d.v.s. at vore gerninger er fyldestgørende i Guds øjne (Åbenb. 3,2). Det kan undertiden kræve særdeles meget af os – dog udsættes ingen af os endnu for mishandling som på apo-stelens tid! Jo mere, der kræves, des mere udvikler vore talenter sig, og vi selv vok-ser i kendskab til Herren, hvis vi står prø-ve.

Guds ord lover os ikke et let og be-hageligt liv i en betrygget atmosfære. Der tales om at *slide* i det. Det må f.eks. *bon-den* (2. Tim. 2,6) – men det må *lægen* også, hvis han virkelig tager ansvaret for sine patienter alvorligt – og det må de fle-ste, der lever for Gud, hver dag.

En virkelig mand har ikke tid til Bibel-læsning og bøn, langt mindre til møder, sagde *Oswald Chambers* i min ungdom – og så tilføjede han: han må *tage* tiden der-til *ved at stå endnu tidligere op*.

En god og tro tjener *for Gud* – ja, og for *din arbejdsgiver*, thi er du ikke dette sidste, mon du da er det første?

At have for megen fritid gavner ikke noget Guds barn. At have for meget ar-bejde er langt gavnligere. Spørgsmålet er snarere, om man i virkeligheden kan få for meget arbejde!

Det er i det daglige arbejde, vort for-hold til Gud uddybes. Kræves der mere af os, end vi synes, vi kan overkomme, da kan vi opleve den levende Gud på så *kon-kret* og *virkelighedsnær* en måde, at vi bryder ud i taksigelse.

Karrieren

De fleste kristne har ikke mulighed for at gøre karriere i ordets sædvanlige betyd-ning. Dette sætter deres stilling i samfun-det en grænse for. En husmoder kan ikke gøre karriere – en husmand heller ikke – de fleste håndværkere heller ikke – o.s.v.

Og dog kan de *»udmærke sig«* – det gør de, når de *gør fyldest*, hvor de er sat, og *udstråler Kristi sindelag* – når de altså stråler som himmellys midt i verden og den forvandlede og forvildede menneske-hed.

Vi finder i Skriften nogle, som gjorde karriere, f.eks. *Josef* og *Daniel*. Også i dag er der nogle Guds børn, der gør karri-ere, fordi de udmærker sig ved at gøre fyl-dest for mennesket og for Gud. De får be-troet store opgaver og et dermed forbun-det stort ansvar.

Det var Guds hensigt, at de skulle gøre »karriere«. Derfor har han udrustet dem med specielle evner.

Hvis de ikke gjorde »karriere«, hvad da? Da havde de ikke nået frem til den plads og det ansvar, Gud havde bestemt og udrustet dem til. Hvilket tab, om Josef eller Daniel havde sagt: Nej, det er alt for arbejdskrævende – det holder jeg ikke til! Der er noget, der er vigtigere!

Hvad skulle have været vigtigere end det enorme arbejde og ansvar, der hvilede på Josef og Daniel?

Karriere er ikke i sig selv noget, der skal afvises. Et Guds barn spørger: »Her-re, hvad er din vilje – hvor skal jeg tjene dig – hvor skal de evner, du har udrustet mig med, udvikles – bevar mig fra at tage fejl eller blive ført vild!«

Karriere bliver først noget forkert, når selviske motiver er drivkraften, og Gud sættes på anden plads.

Mødernes plads

Kristelige møders rette plads er afhæn-gig af, hvor åndeligt givende de er.

Vor Herres Jesu definition på og ka-rakteristisk af et møde, Han kendes ved, lyder således: »Hvor to eller tre er forsam-lede om mit navn, der *er Jeg midt iblandt dem*« (Matt. 18,20).

Dette ord tyder på, at sådanne møder nok så ofte afholdes i hjemmene og ikke indgår i et mødeprogram.

Hebræerbrevets forfatter har en ophø-jet beskrivelse af et møde eller snarere en *Gudstjeneste*: den består i, at vi i kraft af Jesu blod og hans forbøn får lov til at gå ind i den sande hellighed og træde frem for Gud. Herudover består den i, at vi op-flammer hverandre til kærlighed og gode gerninger (kap. 10,19-25).

En sådan Gudstjeneste er først og fremmest *opadrettet* imod den levende, al-mægtige Gud – og som en konsekvens de-raf *udadrettet* imod hverandre, så vi ikke sløves, men opflammes til den kærlighed, der giver sig udslag i gode gerninger imod alle, endog vore fjender.

Der er sådanne møder og Gudstjene-ster, de hårdt prøvede og de hårdt ar-bejdende behøver.

Det er også sådanne Gudstjenester, de hårdtarbejdende tager medansvar for med glæde.

Når vi mødes på den måde styrkes vort vidnesbyrd i dagligdagen. Den, der har en underordnet stilling i arbejdslivet, får glæ-de og kraft til at være Herrens vidne og tjener i gerning og ord, og den, der ind-tager en overordnet stilling, føler sit an-svar endnu dybere og finder nåde til lige-ledes at tjene Gud i gerning og tale og al-drig blive grebet af pengebegær eller magtsyge.

Engen af dem lader sig af dagliglivets mangfoldige og krævende gøremål hindre i at gøre Guds vilje og være en Jesu Kristi soldat (2. Tim. 2,4, ny overs.), tænk atter på Daniel!

Heltidsarbejdere

Alle Guds børn er dybest set heltidsar-bejdere i Herrens vingård, thi alt deres ar-bejde gør de afhjertet for Herren som hans tjenere.

Så er der nogle få, som Herren kalder til at give al deres tid til bønnens og Ordets tjeneste.

De er i særlig stor fare. De gør vel i at sammenligne sig med dem, der har et krævende arbejde og slider i det dag ud og dag ind.

De gør også vel i at give nøje agt på dem selv. Taler vi ud af Gud eller af os selv? Hvordan er vor skjulte tjeneste i lønkammeret? Kan vi stå frem for Gud som arbejdere, der ikke skammer sig over, hvad de har gjort?

Er vort arbejde byrdefuldt eller let? Jeg håber, at det er så byrdefuldt, at vi kan opleve, at det ved Guds mægtige visdom og nåde bliver let.

Så vil vi være tilbageholdende med at opfordre unge mennesker til at forlade deres jordiske gerning, men snarere hjælpe dem til at være udholdende og tro – så kan det jo være, at Gud, der ser, at de har været tro og strålet som himmellys, kalder

nogle enkelte af dem til Ordets tjeneste – og så lykkes det, som Han vil.

Til slut

Det fremgår tydeligt af Det nye Testamente, at Guds børn skal aflægge deres vidnesbyrd om deres Herre og Frelser ved at være eksempler til efterfølgelse for deres daglige omgivelser. Kun ganske få skal give al deres tid til Ordets tjeneste. Hvis nogen begynder at spille »åndelig« og derfor ikke vil arbejde, men kun deltage i »åndeligt » arbejde, skal han ikke have føden, og menigheden ikke have med ham at gøre, med mindre han atter *arbejder stilsfærdigt* og selv tjener sig føden (2. Tess. 3,10-15).

Det er, som sagt, sværere dag ud og dag ind at være tro imod Herren på en arbejdsplads blandt denne verdens børn, men det er under sådanne forhold, det viser sig, »hvor meget« kristen man i virkeligheden er.

Her viser det sig, om man dag efter dag, i medgang og modgang, når man er oplagt og uoplagt, stærk eller træt, *gør alt af hjertet i vor Herres Jesu navn og siger Gud Fader tak ved Ham* (Kol. 3,17). Her får man atter og atter lejlighed til at afprøve, hvor meget 1. Kor. 13 og Bjergprædiken er Ånd og Liv i ens eget dagligliv – her kastes man på Herren.

Her må man kæmpe i bøn. Daniel søgte i sit høje og krævende embede tre gange om dagen Gud i bøn.

Her får man mulighed for at »træde i karakter« uden at blive hovmodig. Her åbner Herren kostbare muligheder for at aflægge den gode bekendelse, støttet af det eksempel til efterfølgelse, man har givet ved sit arbejde og sin adfærd.

Når Herren kommer igen, henter han sine udvalgte i et nu fra deres *arbejdsplads* (Matt. 24,40-41). Henter han også nogle fra mødelokalerne?